

Koca Seyit'in Köyü Var Uzakta

– A.Müft KUTLU · 15 Mayıs 2009

b.

1989 Yılı gazeteciliğe yeni başladığım bir dönemdi . Balıkesir'in yetiştirdiği kahraman evlatlar kimlerdir diye araştırırken karşıma kocaman cüssesiyle Çanakkale kahramanı Koca Seyit çıktı .

Tarih kitaplarında mermiyi sırtlamış bir askerin resmi vardı ama nerede yaşamış , nasıl yaşamış , nerede yatıyor bilen yoktu . O da diğer kahramanlarımız gibi unutulmuş ve sefaletle terkedilmişti .

İki üniversiteli genci muhabir olarak görevlendirip Havran yakınlarındaki Çamlık köyüne gönderdim .

Koca Seyit'in yaşlı kızı babasını anlattı :

" Babam geçimimizi temin etmek için odun kömürü satardı . 'Ceylan' isimli eşeğine kömür çuvallarını sarar . sabah namazından sonra kasaba yoluna düşerdi . Bazen yağın yağmurlardan dere coşup sular kabarırdı . Yüklü eşek karşıya geçemiyordu . Babam , Ceylan'ı koltuğunun altına alarak karşı kıyıya geçirdi . Çok fakirdik , geçim zorluğu çekiyorduk . Babam zeytin mevsiminde bir yağhanede zeytin çuvalı taşıyarak rızığımızı çıkarmaya çalışıyordu . Beş vakit namazını hiç bırakmadı . Devamlı Kur'an okurdu ; sonra bir gün çok hastalandı . Hayırsever yağhane sahibi , babamı ateşler içinde bir peyke üzerinde kıvrandırken görüp doktora götürdü . Devlet bizimle hiç ilgilenmedi . "

Koca Seyit , Çanakkale Boğazı'nın güney sahilindeki Dardanos Tabyasındaki çakılı toplardan birinin sıra eriydi . 18 Mart 1915 tarihinde İngiliz ve Fransız savaş gemilerinden oluşan muazzam müttefik donanması Boğaz'a girdiğinde iki yakadaki müstahkem mevkiyerimizi hallaç pamuğu gibi atmaya başladı . En yoğun bombardımana uğrayan yerlerden birisi de Dardanos Tabyası idi . Tabya Kumandanı Yüzbaşı Hasan ve gözetleme subayı Üsteğmen Mevsuf (Libya'lı) telefona ulaşmak için yer değiştirirlerken bir top mermisi önlerindeki toprağı kaldırarak üzerlerine yığıdı . İki subay da diri diri gömülmüşlerdi . Yan taraftaki Hamidiye Tabya'sını bombardıman eden düşman gemileri bütün topları Dardanos Tabyası'na yönelttiler .

Havran'ın Çamlık Köyünden Abdurrahman oğlu Seyit ve Niğde'li Ali Çavuş da patlamanın şiddetinden bayılmışlardı . Pehlivan Seyit mezarında dirilen bir şehit gibi üzerindeki toz toprağı silkeleyerek yerinden doğruldu . Ali ile ikisinden başka ortada kimse görünmüyordu . Sanki kıyamet kopmuş ve çevre bir mahşer yerine dönmüştü .

Düşman gemileri iyice yaklaşmışlar ve sahildeki mevzilere ölüm yağdırıyorlardı . Bir top hariç diğerleri toprağa gömülmüştü . Koca Seyit sıra eriydi ve nişancılığı yoktu . Seyit , önce düşman gemilerine sonra topa bakıp kendine gelmeye çalışan Çavuş'una seslendi :

- Ali Çavuş topu ateşleyelim .
- Seyit , vinç arızalı .. mermiyi süremeyiz .
- Ben kaldırım Çavuş'um .
- Kaldıramazsın Seyit .

Seyit yerdeki 215 okkalık (276 kg) mermilere baktı :

-Hele bir deneyelim Çavuş'um . Sen sırtıma ver .

Bu arada arka taraflarında üç düşman mermisi daha patladı . Seyit yere eğilip yağlı mermiyi kavramak istedi , elleri kaydı . Sonra ellerini toprağa bulayarak Ali'nin yardımıyla ' Ya Allah ' deyip mermiyi sırtladı . Bacakları titiyor, beli kırılacak gibi zorlanıyordu . Basamaklardan ağır ağır çıkıp Ali Çavuş'la beraber mermiyi namluya sürdüler . Ali Çavuş namlu nişangah ayarlarını yaptıktan sonra ' Ya Allah ! Bismillah ! ' deyip topu ateşlediler . Mermi Ocean zırhlısının ilerisine düştü . Koca Seyit yine Ali'nin yardımıyla ikinci mermiyi de sırtlayıp getirdi . Korkunç bir bombardıman altında ikinci mermiyi de ateşlediler . İsbet yok . Ali ile Seyit , şehit arkadaşlarının ve kumandanlarının intikamını almaya azmetmiş , gemiyi batırmayı kafaya koymuşlardı . Üçüncü mermiyi de bin bir zahmetle namluya sürüp besmele ile ateşlediler . Bu son mermi Ocean zırhlısının kış tarafında patladı . Geminin dümen tertibatı zarar görünce koca zırhlı bulunduğu yerde daireler çizerek dönmeye başladı . Ocean zırhlısının ölüm dansı devam ederken kıyıya iyice yaklaşan gemiye sahil bataryaları isabetli atışlarla bindirmeye başladı. Koca zırhlı korkunç bir patlamaya sulara gömüldü.

18 Mart 1915 Tarihinde dünyanın en muazzam donanmasının Türk topçusu karşısında aldığı yenilgi çok ağır oldu .

Agamemnon zırhlısı yara alıp çekildi . İnflexible amiral gemisinin komuta köprüsünde yangın çıktı . Gaulois zırhlısı aldığı yaralar sebebiyle savaş dışı oldu . Bouvet zırhlısı ağır yara alıp bir mayına çarparak battı . Bu arada mayına çarpıp hasar gören amiral gemisi İnflexible İmroz adasına dönerek karaya oturdu . Koca Seyit'in mermisiyle dümeni parçalanan Ocean zırhlısı bir mayına çarparak denizin dibini boyladı . Bu zaferin kahramanlarından biri Nusret mayın gemisinin kumandanı Tophane'li Yüzbaşı Hakkı diğeri ise Havran'lı Koca Seyit'tir . Maalesef Yüzbaşı Tophane'li Hakkı mayın döşediği gecenin yorgunluğuyla üç gün sonra kalbine yenik düşerek vefat etti . İstanbul'daki ailesi yıllarca fakirlik içinde yaşadı .

Koca Seyit , 276 kg.lık mermileri nasıl taşımişti ? Çanakkale Kumandanı Cevat Paşa merak etmiş , yanında bir de fotoğrafçı getirtmişti . Koca seyit onbaşılığa terfi ettirildi . Poz vermek üzere mermiyi kaldırması istendi . Seyit Onbaşı olanca gücüyle mermiyi yakaladı fakat yerden kesemiyordu . Zorlandı, ıkındı , sıkıldı ama mümkün değil mermiyi kaldırıyordu . Kıpkırmızı olmuştu . Cevat paşa " Bırak evladım " dedi . " O zaman nasıl kaldırdın ? "

Seyit Onbaşı mahcup ve sıkılgan bir halde " Paşam , karşımda düşman olsun gene kaldırıırım . " " Aferin evladım ! "

Cevat Paşa , mucizelerle yardım aldıklarının bilincindeydi . Mermi şeklinde ağaçtan bir maket yapılmasını ve resmin o şekilde çekilmesini emrederek gitti . Tarih kitaplarındaki fotoğraf maket mermi iledir . Koca Seyit onbaşılığa terfi ettirilip arkadaşlarının, kumandanlarının göz bebeği oldu ama bir sıkıntısı vardı . Alman subaylarının da bulunduğu bir yerde kumandanı sordu " Ne arzu ediyorsan söyle yapalım . " deyince Koca Seyit bir çocuk mahcubiyetiyle başını önüne eğip " Kumandanım ; istihkakım olan bir tayınla karnım doymuyor . Mümkünse tayınımın (küçük asker ekmeği) ikiye çıkarılmasını istiyorum . " İstihkaki iki tayına çıkarıldı ama Seyit o ekmeğin tamamını utancından yiyemiyor birkaç parçaya bölüp arkadaşlarına dağıtıyordu .

Savaşlar bitti. Koca Seyit onbaşı olarak köyüne döndü ama yıllarca onun yaşadığının farkına kimseler

varmadı . Yoksulluk içinde yaşadı . Ağzı dualı , eli Kur'an'lı , alını secdeliydi . Heykeli, maaşı , madalyası yoktu . Hamallık yapar , kömür satardı .

Koca Seyit'in ailesiyle yaptırdığım ropörtaj ilk defa Zaman Gazetesinin 19 Mart 1989 tarihli nüshasının ilk sahifesinde yayınlandı .

Birkaç sene sonra Havran ilçesinin meydanına Koca Seyit'in heykeli dikildi . Köyünün adı Çamlık'tan Koca Seyit'e çevrildi .

Kaymakam ve Paşa , aileyi ziyaret edip mezarını yaptırdılar .

Koca Seyit'i geç de olsa unutmadık .

Ahmet Müfit Kutlu - Balıkesir